

5. Regla de desaccentuació. Els mots amb lexema i morfemes (lèxics o gramaticals) estan formats per una rel (tònica a la darrera síl·laba) i per un o diversos morfemes (en molts casos també tònicos). En aquest cas apliquem la regla de desaccentuació: es realitza l'últim accent i queden subjacents els altres; per exemple:

a1.- /llíbr+e/	→ <i>llibre</i>	(l'únic accent recau sobre el final de la rel);
a2.- /llíbr+ér/	→ <i>llibrer</i>	(es realitza el darrer accent, el del sufix);
a3.- /llíbr-ér+ía/	→ <i>llibreria</i>	(es realitza l'últim accent, el del sufix);
b1.- /cánt+e+s/	→ <i>cantes</i>	(l'únic accent recau sobre el final de la rel);
b2.- /cánt+á-r/	→ <i>cantar</i>	(es realitza l'últim accent, el de la vocal temàtica)
b3.- /cánt+á-r+ía+s/	→ <i>cantaries</i>	(es realitza l'accent de la marca de condicional).
c1.- /trá+i-r/	→ <i>traïr</i>	(tra-ir: hiat. La "i" és tònica);
c2.- /trá+i-rá+n/	→ <i>traïran</i>	(tra-i-ran: hiat. La "i" és vocal: té un accent subjacent);
c3.- /trá+i-ció/	→ <i>traïció</i>	(tra-i-ci-ó: hiat. La "i" és vocal: té un accent subjacent).

Indica l'accent realitzat i els accents subjacents de les paraules següents. Parteix els mots en síl·labes fonètiques, marca l'accent tònic realitzat amb una rodoneta i, finalment, escriu entre parèntesis el nombre de síl·labes:

d1.- <i>veí</i>	/	/ ...	→... ve/í ...	(2s)
d2.- <i>veïnes</i>	/veín + a + s/	...	→... veïnes ...	(s)
d3.- <i>veïnatge</i>	/	/...	→... veïnatge ...	(s)
e1.- <i>illa</i> ...	/	/...	→... illa ...	(2s)
e2.- <i>il·leta</i> ...	/íll + èt + a/	...	→... il·leta ...	(3s)
e3.- <i>aïlla</i> ...	/	/...	→... aïlla ...	(s)
e4.- <i>aïllaran</i>	/	/...	→... a/í/lla/ran ...	(s)
e5.- <i>aïllés</i> ...	/a + íll + é-s	/...	→... aïllés ...	(s)
f1.- <i>sedueixo</i>	/	/...	→... se/du/ei/xo ...	(4s)
f2.- <i>seduir</i>	/	/...	→... seduir ...	(s)
f3.- <i>seduïssin</i>	/	/...	→... seduïssin ...	(s)
f4.- <i>seduiria</i>	/	/...	→... seduiria ...	(s)
f5.- <i>seduiran</i>	/sedú + í-rá + n/	...	→... se/du/i/ran ...	(4s)
f6.- <i>seduint</i>	/	/...	→... seduint ...	(s)
g1.- <i>agraïr</i>	/	/...	→... agrair ...	(s)
g2.- <i>agraïràs</i>	/agra + í-rá + s/...	...	→... agrairàs ...	(s)
g3.- <i>agraïssis</i>	/	/...	→... agraiïssis ...	(s)
g4.- <i>agraïment</i>	/	/...	→... agraiïment ...	(s)

Les vocals tòniques

6. Fes els següents exercicis del llibre de text:

- a.- Pàg. 73. Exercici 3: Discriminació de vocals tòniques / é / i / é /.
 b.- Pàg. 73. Exercici 4: Discriminació de vocals tòniques / ó / i / ó /.

7. Identifica les vocals tòniques, encercla-les i posa-hi a sota el símbol fonètic corresponent:

Busqueu, vosaltres mateixos, imatges o fragments literaris referits a la bellesa natural. Poden ser fotografies vostres o poemes inventats.

L'única condició és que facin referència a la natura salvatge.

Llengua catalana. Exercicis de fonètica

Alumne/a:		2n Btx	Grup:
-----------	--	--------	-------

8. Identifica les vocals tòniques, encercla-les i posa-hi a sota el símbol fonètic corresponent:
Patíeu un amuntegament inaudit. Arribaven incessantment alumnes nouvinguts. Els equipaments es feien petits ràpidament. Els serveis psicopedagògics habitualment no donaven a l'abast. El funcionament de la cuina estava afectat per la manca de rentavaixelles eficients.

9. Demostrea, amb exemples, que les parelles de sons contraposats corresponen realment a fonemes:

[á] / [ú] :	[é] / [ó] :
[é] / [ó] :	[é] / [é] :
[i'] / [ú] :	[ó] / [ó] :

Les vocals àtones. Neutralitzacions

10. Fes el següent exercici del llibre de text:

a.- Pàg. 73. Exercici 5: Discriminació de vocals tòniques i àtones.

11. Completa la transcripció fonètica. Indica-hi els sons vocàlics:

Els sons del català es classifiquen, bàsicament, en vocàlics i consonàntics. Les vocals s'articulen quan l'aire surt lliurement pel tracte vocal i les cordes vocals vibren; és a dir, les vocals són sons sonors.

[l s n z d l k t l s k l s f k n' b z k m n' m b k l g z k n s n n̩ t ks' l z β k l s r t k l ŋ kw n l i̯ r s r t ʎ u̯ m n p l t r k t β k l l s k r ð z β k l z b β r n' z ð ' l z β k l s n s n s n r s]

12. Completa la transcripció fonètica. Indica-hi els sons vocàlics:

Sembla ben cert. No nego que el noi pot ser un dels sospitosos. Jo crec, però, que tindrem proves contundents en poques hores. I aquestes espero de tot cor que l'exculparan clarament. Tendeixo a pensar que la persona a qui inculpen primer sol ser un infortunat cap de turc per apaivagar els recels de la gent envers la policia.

[s m b l β n s r t' n n y̯ k l n i̯ p t s u̯ n̩ d l s s p t z s' z k r k' p r ' k t n̩ d r m p r β s k n̩ t n̩ d n z m p k z r s' j k s̩ t z s p r ð t t k r k l k s k l p r ŋ k l r m n' t n̩ d ʃ p n s k l p r s n k ŋ k l p m p r m s l s u̯ n̩ m̩ f r t n t k b d t r k p r p i̯ β y̯ l r s l z ð l z n m b r z l p l s]

Les vocals àtones. Casos de manca de neutralització

13. Completa la transcripció fonètica. Indica-hi els sons vocàlics:

Operació de duodè. Creació teatral. El dia de Nadal. Els teòrics guanyats nadalencs. L'ideal neoclàssic. Una classe de teoria gramatical. Un aeroport a Sitges. Un vídeo sobre el barri de Pedralbes. Un bon so estèreo. Un peatge ben real. Aturar una reacció amb àloe vera. En teoria, l'oceà.

[p r s ə ə ə] [k r s t t r l] [l d ə n ə l] [l s t r g z g w ɲ z n ə l ŋ k s] [l ə l n k l s k] [n k l s ə t r ɤ r m t k l] [n r p r t s d z s] [m b ə s β r l β r ə p ə r l b s] [m b n s s t r] [m p d z β n r l] [t r ʊ n r k s m b l β r] [ŋ t r ' l s]

14. Fes el següent exercici del llibre de text:

a.- Pàg. 73. Exercici 6 (abans, cal revisar la informació del requadre).

La síl·laba. Diftongs i hiats

15. Fes els exercicis següents del llibre de text:

a.- Pàg. 74. Exercici 14. Transcriu aquí els mots de l'exercici i encercla els diftongs.

[k ʃ] [r n] [b n d z] [k ʃ] [m r] [ɤ] [s k] [ŋ k t t] [m b r] [s k l] [k ə r l t r] [ə] [s n s] [r m]

b.- Pàg. 74. Exercici 15. Classifica els mots en tres grups, segons que la “u” o la “i” àtona sigui consonant [w] [j], semivocal [ɥ] [i̯] (diftong decreixent) o semiconsonant [w] (diftong creixent) i, finalment, encercla els diftongs:

b1.- Consonant: *joiell* [ʒu^jjéʎ], ...

b2.- Semivocal: *meu* [m^ɥéu], ...

b3.- Semiconsonant: *aiguader* [əi̯ɣwəðé], ...

16. Transcriu els mots de l'exercici. Després encercla els diftongs decreixents i inscriu dins un triangle el diftongs creixents.

Deixeu tres guàrdies. Maquinistes mirant el paisatge.

[d ʃ t r z ɣ r ə s] [m k n s t z m r n l p z d z]

Somriure suau. Sereu ferroviaris. En fotocòpia quaranta.

[s m r r s] [s r f r β r s] [ŋ f t k p k r ŋ t]

Conduiré un automòbil nou. Hauríeu de veure'n quatre.

[k ŋ d r n t m β l n] [r ə β r ŋ k t r]

No amoïnessis les hienes. A continuació, una avioneta.

[n m n s z l z n s] [k ŋ t n s n β n t]

S'enlaira amb autoritat. La noia feia vuit acrobàcies.

[s n l r m b t r t t] [l n f β t k r β s s]

Llengua catalana. Exercicis de fonètica

Alumne/a:		2n Btx	Grup:
-----------	--	--------	-------

17. Fes el següent exercici del llibre de text:

a.- Pàg. 86. Exercici 1. Indica les elisions i sinalefes.

18. Parteix les paraules dins la frase i encercla els diftongs. Transcriu els mots i, finalment, compta el nombre de síl·labes:

Un / noi (2). Un /no/i_ alt (3). Ho veu bé ( ). Ho veu amb ulleres ( ).
 [un n ó i] [un n ó j á l] [β β] [β m b λ r s]

Ho ha vist ( ). No hi ha aigua ( ). Noi o noia, tan li fa ( ). Poma i ametlla ( ).
 [β st] [n v] [n n ' t n l f] [p m m λ λ]

Dotze homes ( ). Porta un jersei nou ( ). Fa hiat ( ). Feia uns guants! ( ).
 [d dz m s] [p rt n ʒ rs n] [f t] [f nz g ns]

Ho escolta amb atenció ( ). Jeia al ras ( ). Jaieu al ras ( ).
 [sk lt mb t ns] [ʒ l r s] [ʒ l r s]

Coeu-hi algun pebrot ( ). S'habitua ven a l'avaluació ( ).
 [k l y m p β r t] [s β t β n l β l s]

19. Parteix les paraules dins la frase, encercla els diftongs i transcriu fonèticament els mots:

Voleu que estudiïn amb il·lusió? Diumenge i avui hem de córrer.
 [b l k st ð n mb ll z] [d m n ʒ β m d k r]

Una iarda a peu és prou. Plou de forma inapreciable.
 [n r ð p spr] [pl ð f rm n pr s bbl]

Desitgeu aguantar un altre esglai? Iniciarà ciències socials.
 [d z d ʒ v nt n ltr z v gl] [n s r s ns s s ls]

Feu nou equacions, nou. Un cuiner increïblement genial.
 [f n k s ns ' n] [ŋ k n ŋ kr bbl m n ʒ n l]

20. Encercla els diftongs i separa amb “/” els hiats. Compta el nombre de síl·labes de cada oració o sintagma:

Cons-tru/int l'au-di/èn-ci/a (8). Sobreimpressió eficient ( ). Infrautilització de l'audiofreqüència ( ). En deduiran la radioactivitat ( ). Incorporació raonable ( ). Els serveis de contrainformació ( ). Proveiran bé la guardiola ( ). Reutilització de les dessuadores ( ). Oiria l'opinió dels arqueòlegs ( ). Contribuiràs al coneixement de la deessa ( ). La seva preeminència inqüestionable ( ).

21. Encercla els diftongs, separa amb “/” els hiats i, finalment, transcriu fonèticament el text:

Si m'ho haguessis agrait mai... Reelegiran l'actual president.
 [s m v s z v r dm] [r l ʒ r n l kt l pr z ð n]

Una insinuació greu contra la Remei. L'Andrea deu ser la teva fiola.
 [n ns n s v r k n tr l r m] [l ndr ð s l t β f l]

Intuiran la imprescindible cooperació. Reelegit pel seu
 [nt r n l m pr s nd bbl k p r s] [r l ʒ t p l s]

coeficient inaudit. Teòricament produiria la seva reutilització.
 k f s n n ð t] [t r k m n pr ð r l s β r t l dz s]

Que antiincendis actuï aviat per evitar-nos la ruïna.
 [k nt ns nd z kt β t p r β t rn z l r n]

El Lluïset lluirà en una final apoteòsica.

[l̩ ð z d ð r n n f n l p t z k]

22. Encercla els diftongs i separa amb “/” els hiats. Parteix les síl·labes fonèticament i compta el nombre de síl·labes de cada paraula:

Lluïssor, pèrdua, intuïssis, aigüera, fluïdesa, escaient, seduïnt-me, evacuació, freqüent, assaonaria, agraïment, fideuer, suïn, deduiran, quatre, reingrés, radioactiu, niuada, quadrienni, quota, instruïssiu, heroïcitat.

23. Parteix les síl·labes fonèticament i ortogràficament (pels llocs on es podria posar un guionet a fi de línia):

Partició fonètica	Partició ortogràfica
<i>A/nhí/drid, anovulació, àvia, inhumà, desentendre's, serra, vosaltres, reinstal·lació, hiat, rei, benestant, malagradosos, tothom, nosaltres, anëssis, llauna, conscient, usa, bossa, agència, llunyania, subalpí.</i>	<i>An-hí-drid, anovulació, àvia, inhumà, desentendre's, serra, vosaltres, reinstal·lació, hiat, rei, benestant, malagradosos, tothom, nosaltres, anëssis, llauna, conscient, usa, bossa, agència, llunyania, subalpí.</i>

24. La dièresi.

a) Per què porten dièresi *qüestió, aigües* o *reïx* i no pas *boques, guerrer* o *reixat*?

b) Per què porten dièresi *arruïna, arruïnar* o *ha fruit* i no pas *cuina, cuinar* o *el fruit*?

c) Per què porten dièresi *espai, espais* o *espain* i no *espai* o *espais*?

d) Per què porten dièresi *Lluïsa* o *agraïu* i no pas *Lluís* o *agraíeu*?

e) Per què no porten dièresi *traïr, traïré, traïria* (però sí *traïm, traïssis...*), *egoïsta, altruïsta, egoïsmes, altruïsta* (però sí *oïda* o *ruïna*) o *Màrius, pòdium...*?

Casos d'estalvi de dièresi:

25. Posa dièresi o accent als mots que n'hagin de dur:

Agraïment, agrair, agraiïssim, aïllament, aïllaran, aïros, amoinat, Anton, aprecia, arcaïsmes, atapeïment, avaluis, cafeïna, canvies, cauran, cel·lula, ciència, científic, cocaïna, coïa, coïssor, conduïras, contagies, continuïtat, deduiem, deduint, deduiïssim, deduiu, descafeïnat, desposseït, dioptria, diurn, divorcia, estudia, feinada, fluïdesa, fotogràfiïn, futbol.

26. Posa dièresi o accent als mots que n'hagin de dur:

Heroïcitat, heroïna, heroïsmes, hoqueï, influïnt, intuïcio, l'espai, llengües, lluíment, mediu, medul·la, memòria, missil, obeïnt, obeïr, obeïras, obeïres, obeïria, obeïssim, obeït, obeïu, pausat, perdua, peu, peuc, peulla, piuladissa, posseïa, posseïeu, posseïm, posseïnt, posseïran, produïa, produïr, produïssim, proteïna, proveïment, Ramon, reïxi, reptil, reüll, roure, seuran, seure, teulada.

Llengua catalana. Exercicis de fonètica

Alumne/a:		2n Btx	Grup:
-----------	--	--------	-------

27. Fes, al mateix llibre de text, els exercicis següents:

- Pàg. 74. Exercici 17: Encercla les síl·labes tòniques i accentua les vocals que calgui.
- Pàg. 74. Exercici 18: Escriu els accents que hi falten (bàsicament: é/è).
- Pàg. 74. Exercici 19: Escriu els accents que hi falten (é/è).

Les consonants

Les consonants en posició inicial o d'atac

28. Fes, al mateix llibre de text, els exercicis següents:

- Pàg. 73. Exercici 8: Completa el tret fonètic que hi manca.
- Pàg. 73. Exercici 9: Corregeix la descripció dels sons.
- Pàg. 73. Exercici 10: Assenyala el mot de la sèrie que no conté el so indicat.

29. Encercla els fonemes oclusius (realitzats com a sons oclusius o aproximants). En els parèntesis finals de cada oració indica'n el nombre:

Quan ja no quedaven visites a la casa, la Sofia anà a veure la seva mare ( ). Asseguda a la butaqueta, a la vora del balcó, plorava de ràbia ( ). Tragué la maleta de l'armari. Es posà a netejar-la ( ). Ell li assegurava que trobaria la manera de veure's ( ).

30. Encercla les consonants fricatives i, a sota, escriu-hi el símbol fonètic corresponent entre claudàtors. En els parèntesis finals de cada oració indica'n el nombre:

Ja no queda cap visita a la casa seva i la Sofia baixa al jardí ( ). No feia gens de fresca aquella nit de juny ( ). S'aixecava sense saber per què una vegada i una altra ( ). Vuit, nou, deu, onze! ( ).

31. Encercla les consonants africades i, a sota, escriu-hi el símbol fonètic corresponent entre claudàtors:

No hi ha cap fletxa indicant la casa del metge. Vaig fins a la platja baixant pel camí de les dotze atzavares. No desitja veure tsunamis. Vaig fer un estudi sobre el tsar. Amb cotxe no arribaràs al despatx.

32. Encercla les consonants nasals i, a sota, escriu-hi el símbol fonètic corresponent entre claudàtors. En els parèntesis finals de cada oració indica'n el nombre:

Ja no queda cap més visita. La Maria va a veure la seva mare ( ). Tenia una solució: fer venir el manyà ( ). Aquest noi fa com si la banyera li pertanyés ( ). La minyona tirava llenya a la cuina econòmica ( ).

33. Encercla les consonants laterals, bategants i vibrants i, a sota, escriu-hi el símbol fonètic corresponent entre claudàtors:

I els ciris encesos, d'escassa llum, regalimaven cera, que es fixava al terra. Una marededéu amb cara de nena, protectora dels mariners en perill, vigilava pesqueres llunyanes.

34. Encercla les consonants sordes i transcriu-les a sota mateix:

Així que quan la seva mare li va dir que ja podia preparar-se la roba per anar a ca la Fineta, la Teresa va trobar, ben endreçat, ficat sota d'una pila de roba blanca, el cor de sabó. Això la va pertorbar i va baixar un moment al carrer.

Oclusives, fricatives i africades en posició final o de coda

35. Encercla les consonants oclusives, fricatives i africades en posició de neutralització. Transcriu-ne, a sota, la pronunciació:

	<u> </u> + Con.Sorda	<u> </u> (Pausa)	<u> </u> +Con.Sonora	<u> </u> #+Vocal
a.- /sáb/:	<i>Sap cantar.</i> [sá kantá]	<i>Ho sap.</i> [u sá]	<i>Sap nedar.</i> [sá nəðá]	<i>Sap això.</i> [sá əʃó]
b.- /táp/:	<i>Tap tou</i> [tá tóu]	<i>Té el tap.</i> [tél tá]	<i>Un tap vell.</i> [uɲtá bərméʎ]	<i>Tap estret</i> [tá əstrét]
c.- /fréd/:	<i>Fred sec.</i> [fré sék]	<i>Feia fred.</i> [fɛjə fré]	<i>Fred natural.</i> [fré nəturál]	<i>Fred hivernal.</i> [fré iβərnál]
d.- /sét/:	<i>Set pisos.</i> [sé pí'zus]	<i>En duu set.</i> [eɲ duu sé]	<i>Set mesos.</i> [sé mézus]	<i>Set homes.</i> [sé óməs]
e.- /gróɣ/:	<i>Groc safrà</i> [gró səfrá]	<i>Quin groc!</i> [kɪŋ gró]	<i>Groc gira-sol.</i> [gró ʒirəsól]	<i>Groc aigualit.</i> [gró əiɣwəlít]
f.- /súk/:	<i>Suc fred.</i> [sú frét]	<i>Un suc!</i> [un sú]	<i>Suc natural.</i> [sú nəturál]	<i>Suc agradós.</i> [sú əɣrəðós]
g.- /bóf/:	<i>Boix salvatge.</i> [bó səɪβádʒə]	<i>Aquest boix.</i> [əkét bó]	<i>Boix grèvol.</i> [bó ɣréβul]	<i>Boix alt.</i> [bó ál]
h.- /róz/:	<i>Roig suau.</i> [ró suáu]	<i>Ben roig.</i> [bén ró]	<i>Roig dominant.</i> [ró duminán]	<i>Roig intens.</i> [ró iɲténs]
i.- /báf/:	<i>Baf prudent.</i> [bá puðén]	<i>Quin baf!</i> [kɪm bá]	<i>Baf molest.</i> [bá mulést]	<i>Baf humit.</i> [bá umi't]
j.- /mi'dʒ/:	<i>Mig preu.</i> [mí préu]	<i>Només mig.</i> [numéz mí]	<i>Mig dia.</i> [mí di'ə]	<i>Mig obligat.</i> [mí oβliɣát]
k.- /despátʃ/:	<i>Despatx teu.</i> [dəspá téu]	<i>Al despatx!</i> [əl dəspá]	<i>Despatx buit.</i> [dəspá búit]	<i>Despatx obert</i> [dəspá uβért]

Llengua catalana. Exercicis de fonètica

Alumne/a:		2n Btx	Grup:
-----------	--	--------	-------

36. Encercla les consonants oclusives, fricatives i africades en posició de neutralització. Comprova si se sonoritzen o si s'ensordeixen. Transcriu-ho tot:

Dues diòptries més! Els mags? Hi caps dins? Estic fluix.
 [d ð m][ ] [d] [ ]

Beneïts raigs de llum! Produeix massa. Abstinència absoluta?
 [b d][ð][ ]

El plec més llarg. Vaig malament? Duc poc vi. Els condueix bé.
 [ə l p l mé á][b][d][d β]

Un empatx de maduixes! Saps tornar? Un club senyor.
 [n m p d ð][r n][ŋ]

37. Encercla les consonants oclusives, fricatives i africades en posició de neutralització. Comprova si se sonoritzen o si s'ensordeixen. Transcriu-les totes:

És un verb auxiliar? Els has perduts a Reus? Havia contingut

àcid acetilsalicílic. És ben absurd això. Fuig amb l'Eduard.

Que sóc de pocs amics? Des d'avui mateix obriràs a les deu.

Dos taps d'ampolla. El golf abans era a Parets del Vallès.

Observa els retrats absorta. Dos anys. Uns panys barats.

38. Encercla les consonants oclusives, fricatives i africades en posició de neutralització. Comprova si se sonoritzen o si s'ensordeixen. Transcriu tot el fragment:

Veig tres clots oberts al mig del carrer. Vols unes bruses Naf-

Naf? El despatx Mas i Roig els ofereix el temps. Lliga tots els

caps inconnexos de la qüestió. És un fax únic. Hem buscat les

oracions substantives. Els parcs antics i vells fins i tot perden

el buf esmorteït de la brisa. Dos anys a Brussel·les.

39. Encercla la essa de la segona síl·laba. Transcriu-la fonèticament i llegeix-la en veu alta:

Els socis / els ocis. Els savis / els avis. Les ones / les zones.

Les oques / les soques. Els sobres / els obres. Els ovis / els somnis.

Els serveis / els herbeis. Els ants / els sants. Els arbres / els sabres.

Els ous / els sous.

Oclusives sonores inicials de síl·laba: oclusives o aproximants?

40. Indica, a sota i d'acord amb el context, el so que pren el fonema oclusiu marcat:

	(pausa) ____	C. Oclusiva ____	Cons. Nasal ____	Posició: coda
/bp/	<u>B</u> ull-los. Va! [ ] [ ]	P <u>o</u> t voler fut <u>b</u> ol [ ] [ ]	<u>C</u> anyiar. [ ]	<u>C</u> ap <u>j</u> oc. [ ]
/dt/	<u>D</u> inem ja! [ ]	És cap <u>d</u> avanter. [ ]	<u>V</u> am <u>d</u> ormir. [ ]	Ha tret <u>z</u> ero. [ ]
/gk/	<u>G</u> uarda'ls. [ ]	Cap <u>g</u> os. [ ]	<u>U</u> n <u>g</u> ot! [ ]	Ja sec <u>b</u> é! [ ]

	Vocal __ Vocal Semivoc __ Voc Voc __ Semicons	Voc CFric _ Voc	Vocal [r] __ Voc	Voc __ [r] Voc Voc __ [l] Voc
/b/	<u>N</u> o va. <u>Q</u> uin <u>a</u> bús! [ ] [ ]	Et des <u>v</u> ies [ ]	<u>À</u> rbitre ser <u>b</u> i [ ] [ ]	<u>O</u> bre: era <u>b</u> lau. [ ] [ ]
/d/	L' <u>A</u> ida, <u>a</u> udaç? [ ] [ ]	Obee <u>x</u> de pressa. [ ]	<u>A</u> rdor d'estómac [ ]	Té draps <u>b</u> laus. [ ]
/g/	<u>A</u> guanta la <u>g</u> ossa. [ ] [ ]	<u>D</u> os <u>g</u> uants! [ ]	Bon <u>a</u> rgument! [ ]	Un <u>a</u> glà d'or? [ ]

41. Encercla els fonemes oclusius i indica, a sota, el so que prenen:

Li venien ganes de beure un got d'aigua. Sense badar boca li va allargar el braç i li va donar el gerro. Digué: "Aquest fil ens lligarà"; i se'l ficà a dins de la gorra. Agafa el vestit, deixa els enagos damunt del balancí i després duu la roba bruta a baix de tot. Rigué dissimulant, però no pogué evitar que li pugés la vergonya a les galtes.

42. Transcriu fonèticament les oracions següents:

Cada vegada arribava més tard a casa. Faltava sovint a brodar.
[ká ə ə á ə   mé   k   ][f   ]

Volia que em comprés unes mitges de llana a la seva botiga.
[   ]

Ho sabia de sobres:hi havia un mal galant. Pobra filla seva!
[   ][   ]

Aquells ulls vellutats i aquell riure encomanadís l'enamoraven.
[   ]

Veig el cambrer com serveix uns pastissets i ensaïmades.
[   ]

Segueix aquelles ombres, però mai no sabràs on s'amaguen ells.
[   ]

Llengua catalana. Exercicis de fonètica

Alumne/a:	2n Btx	Grup:
-----------	--------	-------

Oclusives: Geminació, emmudiment / sensibilització i altres assimilacions

43. Transcriu fonèticament els elements marcats de les seqüències següents (suposant una elocució emfàtica i una altra de ràpida i distesa, però també correcta):

	Tipus d'elocució			Tipus d'elocució	
	emfàtica	ràpida i distesa		emfàtica	ràpida i distesa
bm	[ ] subministra	[ ] subministra	pm	[ ] capmàs	[ ] capmàs
dm	[ ] admira	[ ] admira	tm	[ ] atmosfèric	[ ] atmosfèric
gm	[ ] segment	[ ] segment	cm	[ ] dracma	[ ] dracma
bn	[ ] abnegat	[ ] abnegat	pn	[ ] hipnotitzar	[ ] hipnotitzar
dn	[ ] -----	[ ] -----	tn	[ ] etnòleg	[ ] etnòleg
gn	[ ] magnètic	[ ] magnètic	cn	[ ] tecnologia	[ ] tecnologia
tl	[ ] atletisme	[ ] atletisme	tll	[ΛΛ] revetlla	[ ] revetlla

44. Transcriu fonèticament els elements marcats de les seqüències següents (suposant una elocució ràpida i distesa, però correcta):

Cal triplicar el ritme. Se submergia de forma inimitable a l'atlàntic.
 [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Què subministreu als atletes vietnamites? L'Ignasi és innocent.
 [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Admeto que no és subnormal. És un enigma com va ablanir-lo.
 [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

L'administrador arreglarà els obstacles. Estudia aritmètica.
 [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Les regles permeten ampliar la rotllana. Costum ètnic.
 [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

En el segle XX un nucli científic treballava sobre l'hipnotisme.
 [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Bitllet. Astigmatisme. Diable. Aglà. Tricicle. Espatlla. Cable.
 [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

45. Transcriu fonèticament els grups finals de les paraules següents:

-lb	[ ] calb	-ld	[ ] herald	-lc	[ ] solc
-lp	[ ] talp	-lt	[ ] indult	-ng	[ ] fang
-mb	[ ] tomb	-nd	[ ] fecund	-ng	[ ][ ] sang i fetge
-mp	[ ] llamp	-nt	[ ] anant	-nc	[ ] blanc
-rb	[ ] barb, verb	-nt	[ ] anant-hi	-nc	[ ][ ] cinc o sis
-rp	[ ] esquerp	-nt	[ ][ ] Sant Antoni	-rc	[ ] porc
-rps	[ ] esquerps	-rd	[ ] verd	-rg	[ ] llarg
-sp	[ ] cresp	-rt	[ ] sort, port	-sc	[ ] risc
		-rds	[ ][ ] records		
		-st	[ ] trist, llest		

46. Encercla les consonants oclusives en posició postsil·làbica o de coda. D'acord amb una elocució curosa del Principat, indica a sota la pronunciació de tots els grups consonàntics finals. Si no es pronuncia alguna consonant, marca l'emmudiment amb [Ø] i, si alguna consonant "muda" es recupera (sensibilització), subratlla tot el mot:

Tinc poc tint. Era verd i molt alt. És al camp amb el seu net.

[ŋØ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

L'acord és amarg: atempta contra la supervivència dels isards.

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Era un assumpte important. Hi ha cent homes escorcollant-ho.

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Al mercat de Sant Andreu fan descomptes als clients. Llarg o

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

llargs. Quant és? Fuig amb el remolc sense rumb. Al voltant del

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

gorg hi ha vint arbres de ribera. Vivint al camp, pots trobar

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

gerds. Al port, anant-hi amb temps... Han concedit un indult a

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

un gran dramaturg. L'assalt a la porteria contrària interromp

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

els atacs del contrincant. Està llaurant solcs molt profunds.

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

L'empelt va durar de Nadal a Sant Esteve. Va caure un llamp.

[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Fricatives: assimilacions, emmudiments i simplificacions.

47. Transcriu fonèticament els elements marcats de les seqüències següents (d'acord amb l'elocució proposada):

	Tipus d'elocució			Tipus d'elocució	
	emfàtica	ràpida i distesa		emfàtica	ràpida i distesa
-s s-	[ ] sis-cents	[ ] sis-cents	-s s-	[ ] vas sortir	[ ] vas sortir
-s z-	[ ] les zetes	[ ] les zetes	-s z-	[ ] vas zonificar	[ ] vas zonificar
-s ʃ-	[ ] les xarxes	[ ] les xarxes	-s ʃ-	[ ] has xarrupat	[ ] has xarrupat
-s ʒ-	[ ] les joies	[ ] les joies	-s ʒ-	[ ] has jurat	[ ] has jurat
-s r-	[ ] els rumors	[ ] els rumors	-s r-	[ ] vas resar	[ ] vas resar
-st	[ ] aquest gos	[ ] aquest gos	-st	[ ] aquest ase	[ ] aquest ase
-ɲʃ	[ ] banys petits	[ ] banys petits	-ɲʃ	[ ] anys alegres	[ ] anys alegres

Llengua catalana. Exercicis de fonètica

Alumne/a:	2n Btx	Grup:
-----------	--------	-------

Nasals: manteniment d'oposició i neutralitzacions (assimilacions)

48. Transcriu fonèticament les consonants nasals en els diferents contextos. Després, respon les preguntes del final de l'exercici:

Nasals en posició d'atac			
/m/	/n/	/ɲ/	Situació de la nasal
[ ] mó <u>ra</u> , mas	[ ] no <u>ra</u> , nas, nap	[ ] ny <u>o</u> ra, nyap	Inicial de mot
[ ] la ca <u>ma</u>	[ ] la ca <u>na</u>	[ ] la ca <u>ny</u> a	Inicial de síl·laba

Nasals en posició de coda			
/m/	/n/	/ɲ/	Situació de la nasal
[ ] el re <u>m</u>	[ ] el re <u>n</u>	[ ] el re <u>ny</u>	Final absolut
[ ] els re <u>ms</u>	[ ] els re <u>ns</u>	[ ] els re <u>ny</u> s	Final + s
[ ] co <u>m</u> te	[ɲ] co <u>n</u> te	[ ] re <u>ny</u> terrible	Davant de "t" o "d"
[ ] so <u>m</u> riu	[ ] e <u>n</u> rarir	[ ] re <u>ny</u> raonable	Davant de "r"
[ ] pre <u>m</u> sa	[ ] co <u>n</u> scient	[ ] ba <u>n</u> y sa	Davant de "s" o "z"
[m] có <u>m</u> vell	[m] co <u>n</u> vell	[ ] ba <u>n</u> y vell	Davant de bilabial
[ɲ] có <u>m</u> foradat	[ɲ] co <u>n</u> foradat	[ ] ba <u>n</u> y foradat	Davant labiodental
[ ] ge <u>m</u> ma	[ ] pe <u>r</u> enne		Geminació
[ ] sub <u>m</u> inistrar	[ ] hi <u>p</u> nosi		Nasalització (e. ràpida)

a.- En posició de coda quina consonant nasal no es neutralitza mai?

b.- Els fonemes /-m/ i /-n/ finals de síl·laba o de mot és neutralitzen de vegades? En quins contextos ho fan (davant de quines consonants)?

49. Transcriu fonèticament les consonants nasals finals en posició de coda en els diferents contextos. Després, respon les preguntes del final de l'exercici:

Nasal bilabial	Nasal labiodental	Nasal dental	Nasal alveolar	Nasal prepalatal	Nasal velar
un ma <u>n</u> alàs [ ]	bo <u>n</u> forat [ ]	e <u>n</u> dóna [ ]	e <u>n</u> sap [ ]	un bo <u>n</u> gerro [ ]	un go <u>s</u> [ ]
va <u>m</u> vo <u>l</u> ar [ ]	ha <u>vi</u> em fet [ ]	va <u>m</u> trobar [ ]	so <u>m</u> socis [ ]	va <u>m</u> girar [ ]	no so <u>m</u> gals [ ]
va <u>n</u> vo <u>l</u> ar [ ], [ ]	ha <u>vi</u> en fet [ ], [ ]	va <u>n</u> trobar [ ]	so <u>n</u> socis [ ]	va <u>n</u> girar [ ]	no so <u>n</u> gals [ ]
amb vi <u>n</u> agre [ ]	amb fi <u>d</u> eus [ ]	amb tre <u>n</u> [ ]	amb sa <u>b</u> ó [ ]	amb ger <u>d</u> [ ]	amb go <u>t</u> s [ ]
e <u>n</u> vi <u>n</u> agre [ ]	e <u>n</u> fi <u>d</u> eus [ ]	e <u>n</u> tre <u>n</u> [ ]	e <u>n</u> sa <u>b</u> ó [ ]	e <u>n</u> ger <u>d</u> [ ]	e <u>n</u> go <u>t</u> s [ ]

a.- Quina consonant sofreix més assimilacions?

b.- Per quina raó de vegades no es neutralitzen /-m/ i /-n/ davant de consonants labials o bilabials com a vam volar / van volar; haviem fet / havien fet?

c.- Davant de quines consonants es confonen fonèticament "amb" i "en"?

50. Transcriu fonèticament les seqüències següents.

*L'Ignasi és innocent? Qui han ferit en baralles inconfessables?
 Congelaran carn d'aviram. No hi confien gaire en paraules. Em fa
 un pastís. S'han fet sang? No en fan de fang avui. Jo ho comprenc:
 ell no ho comprèn. Tinc tint. No va de pams ni de pans, sinó de
 panys! Cinc o sis anys més. Admet la insubmissió. Les impremtes han
 sofert atemptats enguany. Escriu un conte infantil ben enginyós. Té
 un somni: una lluita abnegada per l'amnistia.*

51. Escriu correctament les paraules transcrites a continuació:

[cɔŋfírmau] [émfəzi] [ənrík] [simtumátik] [əŋfunsá]
 [ənrəunəðórə] [əŋfilá] [kunnéktə] [iŋfini't] [kumtábblə]
 [sirkumfərəénsiə] [kumfón] [əŋfiteátrə] [kámbi] [imprémtə]
 [immurál] [kumfiánsə] [trəmbiə] [immóbblə] [prémsə]
 [ánnə] [kumtál] [əŋnés] [indíŋnə]

Consonants laterals: Manteniment d'oposició i assimilacions

52. Transcriu fonèticament les laterals en els diferents contextos. Després, respon les preguntes del final de l'exercici:

/l/	/ʎ/	Situació de la nasal
[ ] local, l <u>ó</u> gica	[ ] lloc, llauna	Inicial de mot
[ ] la cola	[ ] la colla	Inicial de síl·laba

/l/	/ʎ/	Situació de la nasal
[ ] el cel, vol sol, els vels	[ ] cadell, coll, molls	Final absolut (+ s)
[ ] el <u>d</u> ia, adu <u>l</u> ta, cul <u>t</u> e	[ ] coll <u>t</u> ort, ball <u>d</u> e bastons	Davant de "t" o "d"
[ ] el <u>x</u> iulet, el <u>g</u> erani	[ ] ell <u>l</u> luirá	Davant de c. palatal
[ ] el <u>m</u> al <u>a</u> bdominal <u>s</u> empre	[ ] el bell moll nou	Davant d'altres sons.
[ ] el til·ler	[ ] butlleta, Vall-llosera	Geminació
[ ] l'at <u>l</u> eta		Geminació (e. ràpida)

- En algun context s'arriben a neutralitzar les dues laterals?
- La lateral palatal /ʎ/ sempre manté la mateixa pronunciació?
- En paraules com *alba* o *balma* la /l/ és especialment velar, pròxima a la /w/?

Llengua catalana. Exercicis de fonètica			
Alumne/a:		2n Btx	Grup:

Exercicis de repàs: diferents tipus d'assimilació

53. Fes, al mateix llibre de text, els exercicis següents:

a.- Pàg. 86. Exercicis del 2 al 7 (ambdós inclosos).

b.- Pàg. 87. Exercicis del 8 a l'11 (ambdós inclosos).

54. Omple aquesta graella amb els mots que es donen més avall, els quals contenen (marcat) el so corresponent a cada casella. Indica el símbol fonètic i escriu-hi el mot que hi ha d'anar, com als exemples.

	Bilabial	Labiodental	Dental	Alveolar	Prepalatal	Palatal	Velar	Labiovelar
Oclusiu sord	[ ]		[ ]				[ ]	
<i>Oclusiu sonor</i>	[ ]		[ ]				[ ]	
<i>Aproximant (sonor)</i>	[ ]		[ ]			[ ]	[y] <u>cega</u>	[ ]
Fricatiu sord		[ ]		[ ]	[ ] <u>xàfec</u>			
<i>Fricatiu sonor</i>		[ ]		[ ]	[ ]			
Africat sord				[ ]	[ ]			
<i>Africat sonor</i>				[ ]	[dʒ]			
<i>Nasal (sonor)</i>	[ ]	[m] <u>enfila</u>	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	
<i>Lateral (sonor)</i>			[ ]	[ ]	[ ]	[ʎ]	[ ]	
<i>Bategant (sonor)</i>				[ ]				
<i>Vibrant (sonor)</i>				[ ]				

Llistat: abús, àlgid, altre, banya, bata, boia, bola, canvi, cara, carro, casa, casa, cega, cera, couen, dorm, dotze, enfila, enginy, entra, fada, far, fletxa, gerro, gos, llavi, mena, mitja, món, oncle, sal, sopa, tsar, uf això, xàfec,